ਬੀ.ਐਲ.ਏ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
(ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 63 ਦੀ 2015)
ਅਗਸਤ 17, 2022
[ਇਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ ਅਤੇ
ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਖਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1957 – ਖਨਿਜ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1960 – ਖਾਨਾਂ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ)ਅਧਿਨਿਯਮ, 2014 – ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446 (ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ) ਨੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖਾਨਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਆਵੰਟਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਭਾਰਤ ਸੰਘ (ਯੂ.ਓ.ਆਈ) ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ 14ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 1993 ਤੋਂ ਅਗੇ ਅਤੇ 1993 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਦਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਵੰਟਨ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ – ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵੰਟਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 110 (ਦੂਜਾ ਫੈਸਲਾ) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਥੇ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਆਵੰਟਨਾਂ ਨੂੰ ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਐਨੈਕਸਚਰ-1 ਅਤੇ ਐਨੈਕਸਚਰ-2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 46 ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ "ਬਚਾਏ" ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 42 ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਐਨੈਕਸਚਰ-1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ 2014 ਅਧਿਨਿਯਮ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸ਼ਡਿਊਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂਕਿ, ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਆਵੰਟਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ – ਫੈਸਲਾ: ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਨੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਆਵੰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਐਨੈਕਸਚਰ-1 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਸਨ ਅਨੁਬੰਧ- 1 ਅਤੇ 2 – ਇਹ ਖਾਮੀਯੁਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਨ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਬਿਨਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ – ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ 1,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ – ਮੁੱਲ ਘਟਾਉ।

ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਤਰਣ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲਾ ਖਾਨਾਂ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੇਵਲ ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1–ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਪਾਈ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 14]

1.2 ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 8ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ (ਮਾਈਨਿੰਗ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਨ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਗੜਵਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ

ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਦੇ ਖਾਨ ਨਿਰੀਖਣਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ ਖਾਨ ਨਿਰੀਖਣਕਾਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਬਾਰੀ ਬਾਰੀ ਖਾਨ ਸਰਵੇਖਣਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਗੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਫਾਰੈਸਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਖਨਿਜ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ 15ਵੀਂ ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਖਨਿਜ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ, ਭੋਪਾਲ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇਕਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਲੈਕਟਰ (ਮਾਈਨਿੰਗ) ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 30 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਖਾਨ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ (ਮਾਈਨਿੰਗ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਪਰੋਕਤ ਇਨਪੁਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2–ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 23ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਮ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ 22 (3) (ਡੀ) (ਈ) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਖਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਖਾਨ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1–ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1-UOI ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 27 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਕ੍ਰਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1-UOI ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1-UOI ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - UOI ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 21 ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 24 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ ਕੈਪਟਿਵ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੈਪਟਿਵ ਮਾਈਨਿੰਗ ਬਲਾਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ। ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - UOI ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੜੀ ਨੰਬਰ (iv) 'ਤੇ, "ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ" ਦੀ ਬਜਾਏ "ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ, ਮੁੰਬਈ" ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਆਰਟੀਆਈ ਸਵਾਲ ਦਾ UOI। ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2- ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਆਰਟੀਆਈ ਸਵਾਲ ਦੇ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੀ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਨਰਸਿੰਘਪੁਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ UOI। ਤੋਂ ਉਕਤ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 3 ਜੁਲਾਈ, 1996 ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 - UOI। [ਪਾਰਾ 16, 17]

1.3 ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਯਾਚੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਰਾਜ਼ੂ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਉਂਟਰ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜੋ ਯਾਚੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਵੰਟਨ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯਾਚੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰ

ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 28ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਤਰੀਕਾ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ "ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ", ਜਿੱਥੇ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਯਾਚੀ ਦਾ ਹੀ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯਾਚੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ/ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਤਰਣ ਰੂਟ ਦੁਆਰਾ ਯਾਚੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 - ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਕਿ ਯਾਚੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸਦੀ 9ਵੀਂ, 10ਵੀਂ, 14ਵੀਂ, 15ਵੀਂ, 16ਵੀਂ ਅਤੇ 20ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਯਾਚੀ ਨੇ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਸਹੀ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਕਲੈਕਟਰ (ਖਾਣਾਂ) ਦੇ ਦਫਤਰ, ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਨਰਲ ਰਿਸੋਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਸਰਕਾਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਾਊ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 - ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 18, 19]

1.4 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਨ ਲੀਜ਼ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਜ਼ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਜ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨ ਕਵਾਇਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਨ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 - ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਨੈਕਸਚਰ – 1 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹਨਾਂ ਐਨੈਕਸਚਰਾਂ – 1 ਅਤੇ 2 ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਰਿਣਾਮੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਐਨੈਕਸਚਰ – 1 ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਿਪਟਿਆ ਪਰ ਸਿਰਫ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਘਾਤਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਯੁਕਤ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ.ਆਰ. ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਨਾ ਤਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੀ ਐਨੈਕਸਚਰਾਂ – 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਦੂਜੇ ਅਲਾਟੀ ਵਾਂਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖਾਮੀਯੁਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਿਣਾਮ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਨ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੰਗ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ.7 ਆਫ 2016 ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਰਹਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ₹ 1,00,000/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1–ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 20-24]

ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ
(2014) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 516 : [2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446; ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ
ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.
614 : [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 110 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 7 [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 110 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 8

ਸਿਵਿਲ ਓਰੀਜਨਲ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਿਲ) ਨੰਬਰ 63 ਦਾ 2015।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਧੀਨ
ਅਭਿਮਨਯੂ ਭੰਡਾਰੀ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਆਯੁਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਿਸ ਮਾਧਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਕਟਰ ਦਾਸ, ਮਿਸ ਰੁਬੀਨਾ, ਈ. ਸੀ. ਅੱਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਨਮਨ ਟੈਂਡਨ, ਸ਼ਿਆਮ ਗੋਪਾਲ, ਸਮਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਚਿਨਮਯੀ ਚੰਦਰਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ, ਮਿਸਿਜ ਸ਼ੈਲੀ ਭਾਸੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਕੋਲ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2014 ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸ਼ਿਡਿਊਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂਕਿ, ਕੋਲ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਆਵੰਟਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

2. ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੀ ਜਲਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 8ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਫਾਰੈਸਟ (ਕੰਜਰਵੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1980 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਧੀਨ ਨਰਸਿੰਘਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ, ਨਰਸਿੰਘਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਲ ਖਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 21ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 – ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਿਨਰਲ ਕੰਸੈਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1960 ਦੇ ਫਾਰਮ-ਆਈ ਅਧੀਨ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 7ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1995 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂਓਆਈ ਨੂੰ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਖਾਣ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

3. 15ਵੀਂ ਮਈ, 1995 ਨੂੰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ, ਨਰਸਿੰਘਪੁਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਅਗਾਊ ਕੀਤਾ। ਉਸੇ ਮਹੀਨੇ, 5ਵੀਂ ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂਓਆਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸੱਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 19ਵੀਂ ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਢੱਕਣ ਹੇਠ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ। 15ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1- ਯੂਓਆਈ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 20ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਇਸਪਾਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦੀ ਖਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ

ਦੀ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ,

'ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਯੂਓਆਈ''ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਅਧਿਨਿਯਮ''ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਐਫਸੀ ਐਕਟ''ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ''ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਐਮਸੀ ਰੂਲਜ਼''ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਐਮਐਮਡੀਆਰ ਐਕਟ'ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੇ 20 ਦਸੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 9ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

4. 23ਤੀਜੇ$_{SUPERSCRIPT}$ ਦਸੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਨਿਜ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਮੋਹਾਪਾਨੀ, ਰਿਛਾਈ ਅਤੇ ਚਾਰਗਾਂਖੁਰਦ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 249.243 ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੇਣ ਲਈ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਯੂ.ਓ.ਆਈ – ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। 21ਸਤੰਬਰ$_{SUPERSCRIPT}$, 1996 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਨੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੋਹਾਪਾਨੀ ਕੋਲਫੀਲਡ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ "ਗੋਟੀਟੋਰੀਆ (ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ) ਕੋਲ ਬਲਾਕਸ" ਨੂੰ ਕੈਪਟਿਵ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਕੋਲ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਲੀਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮੋਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 10ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 20057$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਧੀਨ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੇ 21ਸਤੰਬਰ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ 3ਤੀਜੇ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੁਲਾਈ, 1996 ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਘਪੁਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਲੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕੋਲ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਗਾਊ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਲਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

6. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 27ਵੇਂ ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਧੀਨ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਖਾਣ ਲੀਜ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 21ਵੇਂ ਮਈ, 1998 ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਤੰਬਰ, 2001 ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੋਲ ਧੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ, ਅਕਤੂਬਰ, 2004 ਵਿੱਚ ਅੰਤਤਃ ਕੋਲ ਖਣਨ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ।

7. ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਹਿੱਤ ਦੀਆਂ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ 1993 ਤੋਂ 2011 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਣ) ਐਕਟ, 19783$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਯੋਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਸ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਸਨ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਦੀਆਂ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ, 25ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਗਸਤ, 20149$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੂੰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਕਰੈਟਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ10$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ, 1993 ਤੋਂ 2011 ਤੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ, ਨਾ ਤਾਂ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੀ.ਐਮ.ਐਨ.

ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 – ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ 14ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੁਲਾਈ, 1993 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ 1993 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਤਰਣ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਵੰਟਨ, ਮਨਮਾਨੀਅਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਸਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ।

8. ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵੰਟਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 24ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 201411 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਨ12। ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਐਨੈਕਸਚਰ-1 ਅਤੇ ਐਨੈਕਸਚਰ-2 ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 46 ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਐਨੈਕਸਚਰ-1 ਅਤੇ ਐਨੈਕਸਚਰ-2 ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ “ਬਚਾਏ” ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ।

9. 46 ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਨੈਕਸਚਰ-1 ਅਤੇ ਅਨੈਕਸਚਰ-2 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 42 ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮੋਹਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਨੈਕਸਚਰ-1 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੰਬਰ 22 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਲਤਵੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:

“38. ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ, ਨਿਕਾਲੇ ਗਏ ਕੋਲ ਦੇ ਹਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਲਈ 295 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਸੀ.ਏ.ਜੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਜੀ. ਦੁਆਰਾ ਭੂਮਿਗਤ ਖਾਨ ਤੋਂ ਕੋਲ ਨਿਕਾਲਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਇਆ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਗਣਿਤੀ ਸਵੀਕਾਰਯ ਅੰਕੜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਲ ਦੇ ਹਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਲਈ 295 ਰੁਪਏ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 31-12-2014 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 31-3-2015 ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਤੋਂ ਨਿਕਾਲੇ ਗਏ ਕੋਲ 'ਤੇ ਵੀ 295 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।”

10. ਸਾਨੂੰ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਬਚੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲੇ ਗਏ ਕੋਲ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨਿਕਾਲੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2/2015 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਿਖਤ ਕੰਟੈਂਪਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਲਈ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ, 25ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2014 ਤੋਂ 31ਵੀਂ ਮਾਰਚ, 2015 ਤੱਕ ਉਤਪਾਦਿਤ ਕੋਲ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ 30ਵੀਂ ਜੂਨ, 2015 ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ।

11. ਸ੍ਰੀ ਅਭਿਮਨਯੂ ਭੰਡਾਰੀ, ਯਾਚੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਾਚੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ 46 ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖਾਣ ਲੀਜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਨੈਕਸਚਰ-1 ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 22 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੀਜ ਦਾ ਰੱਦ ਹੋਣਾ/ਖਾਰਜ ਹੋਣਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਯਾਚੀ ਨਾ ਤਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਤਰਣ ਰੂਟ ਦਾ। ਇਸਨੇ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ/ਐਮ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਿਆਂ ਲੀਜ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ.1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਖਾਣ ਲੀਜ ਯਾਚੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ/ਲੇਵੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

12. ਉਲਟ, ਸ੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ.1 – ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੇਵੀ ਨੂੰ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਯਾਚੀ। ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਮੀਯੁਕਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਖਾਮੀਯੁਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਿਣਾਮ ਭੁਗਤਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੋਹਾਪਾਨੀ ਕੋਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੋਟੀਆਰੀਆ (ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਬਲਾਕ) ਨੂੰ ਯਾਚੀ ਦੁਆਰਾ ਕੈਪਟਿਵ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਕੋਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਪਟਿਵ ਖਾਣ ਲਈ ਪਛਾਣਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਲੋਕਨ ਪੱਤਰ 21 ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਚੀ ਦੋਨੋਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜੋ 31 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਚਰਣ ਵਿੱਚ ਜੋ 30 ਜੂਨ, 2015 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 125 ਨੂੰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਾਚੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 26ਵੇਂ 27ਵੇਂ ਸਤੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 11ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਲੇਖਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਯਾਚੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ASG ਨੇ ਡਰਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਸੀ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਨ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਈ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨਿਰਣੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

13. ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨ ਵਿਰੁ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 24 ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸਟ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਪਾਇਆ।” ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ਖਨਨ ਲੀਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਕਤ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 09 ਫਰਵਰੀ, 2016 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਵੀ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਨਨ ਲੀਜ਼ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

14. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ, 2014 ਅਤੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

15. ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 - ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਰਸਤੇ ਦੀ ਅਪਨਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਥਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਲ ਦੀ ਖੋਜ ਜਾਂ ਖਾਣ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਵਾਇਦ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ; ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕਿ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿਸ਼ਾਇਕ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਟੀਲ, ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਸਿਮੈਂਟ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਨੈਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਿਜਲੀ, ਸਟੀਲ ਜਾਂ ਸਿਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਚਾਲੂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 14ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 1993 ਤੋਂ ਆਗੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 36 ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਆਵੰਟਨ ਅਣਉਚਿਤ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਇਹ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਕਿ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ "ਟੀ" ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਮਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ 8ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 1994 ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ (ਮਾਈਨਿੰਗ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਣ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਬਿਨਾਈ ਜਮਾ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਬਿਨਾਈ ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਗਾਦਰਵਾਰਾ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਮਾਈਨ ਸਰਵੇਅਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਗੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਫਾਰੈਸਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਨ ਸੰਰਕਸ਼ਕ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਖਨਿਜ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਲੈਕਟਰ, ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਨੇ 15ਵੀਂ ਮਈ, 1995 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਖਨਿਜ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ, ਭੋਪਾਲ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇਕਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਲੈਕਟਰ (ਮਾਈਨਿੰਗ) ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕਲੈਕਟਰ (ਮਾਈਨਿੰਗ), ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਪਰੋਕਤ ਇਨਪੁਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 23ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯ 23 ਦਸੰਬਰ, 1995 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ - UOI ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਨਿਯਮ 22 (3) (d) (e) (f) ਅਤੇ (g) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ MC ਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਕੋਲਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮ। ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ MMDR ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਐਕਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਨੰਬਰ 1 - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ UOI। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼

ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2- ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨੰਬਰ 1 - UOI ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 27 ਅਗਸਤ, 1997 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਖਾਣ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 21 ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 24 ਐਮ.ਡਬਲਿਊ. ਦੇ ਕੈਪਟਿਵ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੈਪਟਿਵ ਖਾਣ ਬਲਾਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ (iv) 'ਤੇ, "ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ, ਮੁੰਬਈ" ਦਾ ਨਾਮ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਜਾਏ "ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ" ਦੇ ਜੋ ਕਿ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੌਕਫ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 2- ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖਾਣ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਲੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ 3 ਜੁਲਾਈ, 1996 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। 27 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲਾ ਲਈ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ: -

“13011/1/96-CA
ਮਿਤੀ : 27.08.1997

ਸੇਵਾ,
ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ,
ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ,
ਖਨਿਜ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ,
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ,
ਬੱਲਵ ਭਵਨ,
ਭੋਪਾਲ

ਵਿਸ਼ਾ: ਮੋਹਪਾਨੀ ਬਲਾਕ ਦੇ 2.49 ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ. ਉੱਤੇ ਖਾਣ ਲੀਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਐਮ/ਐਸ ਬੀ.ਐਲ.ਏ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼-ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਓਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਸੰਬੰਧੀ।

ਸਰ,

ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਨ ਨੰਬਰ

ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 08.07.1997 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੁਪ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬੀ.ਐਲ.ਏ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 2.49 ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ. ਦੇ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 23.12.95 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 2.49 ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ. ਦੇ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਖਾਨਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕੋ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 3-72/95/12/2/5 ਮਿਤੀ 23.12.95 ਵਿੱਚ ਮੋਹਯਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਨਰਸਿੰਘਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਧਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 249.243 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਉੱਤੇ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀ.ਐਲ.ਏ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 249.243 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਉੱਤੇ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਖਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਨਿਜ (ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਧੀਨ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

3. 2.49 ਵਰਗ ਕਿ.ਮੀ. ਦੇ ਖਾਨਕਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਸ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਨੁਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਲ ਖਾਨਕਾਰੀ ਬਲਾਕ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਭੌਤਿਕ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀ.ਐਲ.ਏ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਚਾਹੀਦੇ। ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਕੋਲ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

ਤੁਹਾਡਾ ਵਫਾਦਾਰ,ਸਦ/-(ਏ. ਬੈਨਰਜੀ)ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

18. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੱਲਾ ਭਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਾਨਕਾਰੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਵੰਟਨ ਪੱਤਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਐਮ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 28ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ "ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ", ਜਿਥੇ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿੱਧੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨ ਕਿਹਾ ਇੱਕ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

19. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ/ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਤਰਣ ਰੂਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੋਲ ਖਾਨਾਂ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਲਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਪੱਤਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਇਸਦੀਆਂ 9ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$, 10ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$, 14ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$, 15ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$, 16ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਤੇ 20ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਖਾਣ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਸਹੀ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ,

ਕਲੈਕਟਰ (ਖਾਨਾਂ) ਦੇ ਦਫਤਰ, ਨਰਸਿੰਗਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਨਰਲ ਰਿਸੋਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ, ਪ੍ਰਾਈਰ ਅਪਰੂਵਲ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

20. ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਸ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 – ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨ ਕਵਾਇਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਖਾਣ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 - ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੈਕਸਚਰ – 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੈਕਸਚਰਾਂ – 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਅਨੈਕਸਚਰ – 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੂਜੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਰਾ 24 ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਿਪਟਿਆ ਪਰ ਸਿਰਫ ਕੋਲ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਘਾਤਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਆਂ ਵਾਲੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ।

21. ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬਲਾਕ ਨਾ ਤਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਆਵੰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਅਨੁਬੰਧ – 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖਾਮੀਯੁਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰਿਣਾਮ ਇਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

22. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਨ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕੋਲ ਲਈ ਵਾਧੂ ਲੇਵੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 7 ਦੇ 2016 ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

23. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜਾ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਸੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੱਖਰ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਜੀ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੇ ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਬੇਪਰਵਾਹ ਰਵੱਈਏ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪਏ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਖਾਣ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ

ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਦੇ ਇਸ ਲਾਪਰਵਾਹ, ਬੇਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਅਣਗੌਲੇ ਰਵੱਈਏ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

24. ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਜੋ ਕਿ ₹ 1,00,000/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਲੱਖ) ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate